

АКТ

07.08.2025

селище Пулини
Житомирська область

Згідно листа Дочірнього підприємства «Пулинський лісгосп АПК» (далі – ДП «Пулинський лісгосп АПК») Житомирського обласного комунального агролісогосподарського підприємства «Житомироблагроліс» Житомирської обласної ради (далі - ЖОКАП «Житомироблагроліс») № 657 від 06.08.2025 року та згідно Санітарних правил в лісах України затверджених Постановою КМУ від 27.05.1995 року, комісією в складі: начальника відділу нагляду, обліку і прогнозу Державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі - ДСЛП «Київлісозахист») Галини ЗАБОЛОТНЬОЇ, провідних інженерів-лісопатологів Вікторії ШВЕНЬ та Олени СУСЬКОЇ, головного лісничого ДП «Пулинський лісгосп АПК» ЖОКАП «Житомироблагроліс» Романа ЯРОШЕНКА, інженера охорони та захисту лісу ДП «Пулинський лісгосп АПК» ЖОКАП «Житомироблагроліс» Тараса ПИЛИПЧУКА, лісничого Черняхівського лісництва Максима СОБЕЦЬКОГО, лісничого Житомирського лісництва Богдана ОПАНАСЮКА, в.о. лісничого Хорошівського лісництва Ярослава СОБЕЦЬКОГО, лісничого Курненського лісництва Володимира ДАВИДЮКА, лісничого Пулинського лісництва Максима ДОБЖАНСЬКОГО проведено лісопатологічне обстеження лісових насаджень ДП «Пулинський лісгосп АПК» ЖОКАП «Житомироблагроліс» на предмет призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік

Коротка таксаційна характеристика ділянок лісу, які за санітарним станом потребують проведення вибіркової санітарної рубки (далі ВСР) наведена за матеріалами базового лісовпорядкування 2023 року.

Результат обстеження:

Номер кварталу	Номер виділу	Площа ділянки, гектарів	Номер ділянки	Площа, можлива для ВСР, гектарів	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	Причини призначення заходів	Орієнтовний запас деревини, що підлягає вирубуванню, куб. метрів на 1 гектар
					склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар			
Житомирське лісництво														
37	61	10.3		10.3	9С31ВЛЧ+БП	70	0.60	1А	26	28	310	2	великий та малий соснові лубоїди	20
54	31	2.8		2.8	6С3ЗБПІОС	70	0.50	1	23	30	190	2	великий та малий соснові лубоїди	25
60	20	1.8		1.8	9С31БП+ОС+ГЗ	65	0.50	1	23	28	220	2	великий та малий соснові лубоїди	10
60	19	1.1		1.1	9С31БП+ГЗ	65	0.60	1	24	28	280	2	великий та малий соснові лубоїди	30

69	40	5.7		5.7	10СЗ+ВЛЧ+ГЗ	66	0.50	1	24	28	250	4	великий та малий соснові лубоїди	25
70	18	6.2		6.2	10СЗ+БП	60	0.70	2	20	24	300	4	великий та малий соснові лубоїди	25
Всього:		27.9		27.9										
Курненське лісництво														
15	5	1.4		1.4	9ВЛЧ1БП+ДЗ+ОС+ГЗ	60	0.60	1	23	26	220	4	променистий трутовик, вільхова златка	10
15	12	1.4		1.4	10ВЛЧ	55	0.60	1	22	24	200	4	променистий трутовик, вільхова златка	15
15	28	9.0		9.0	6ДЗЗБП1СЗ+КЛГ+ГЗ+ОС	71	0.70	2	22	24	270	4	несправжній дубовий трутовик, златка вузькотіла, дубовий заболонник	15
15	48	6.7		6.7	6БП2ВЛЧ2ОС	35	0.70	1	17	18	150	4	бактеріальна водянка, березова губка, березовий заболонник	15
33	29	7.5		7.5	6БПЗВЛЧ1СЗ+ДЗ+ОС	50	0.70	1	21	22	200	4	бактеріальна водянка, березова губка, березовий заболонник	15
36	36	1.9		1.9	5ВЛЧ4БП1ЛПД+КЛГ+ГЗ	60	0.60	2	22	24	200	3	променистий трутовик, вільхова златка	20
37	19	4.9		4.9	7ВЛЧ2ДЗ1ГЗ+БП+ОС	70	0.50	2	23	26	190	3	променистий трутовик, вільхова златка	15
46	2	1.8		1.8	10ВЛЧ	50	0.80	2	20	20	240	2	променистий трутовик, вільхова златка	15
46	25	2.6		2.6	10ВЛЧ+СЗ+БП	50	0.70	1	21	22	230	2	променистий трутовик, вільхова златка	15
47	17	1.0		1.0	9СЗ1БП	48	0.60	1	19	20	210	2	великий та малий соснові лубоїди	10
47	18	0.7		0.7	10СЗ+БП	41	0.60	1	16	18	180	2	великий та малий соснові лубоїди	10
47	36	3.4		3.4	10СЗ+БП+ОС	50	0.50	1А	23	26	260	2	великий та малий соснові лубоїди	10
50	96	0.9		0.9	10ВЛЧ+БП	50	0.80	2	19	20	220	3	променистий трутовик, вільхова златка	10
50	97	0.5		0.5	10СЗ	80	0.60	2	23	28	290	3	великий та малий соснові лубоїди	15
50	98	0.3		0.3	9СЗ1БП	51	0.60	1	20	22	230	3	великий та малий соснові лубоїди	15
50	106	2.8		2.8	7СЗЗБП	51	0.70	1А	21	22	260	4	великий та малий соснові лубоїди	15
50	116	7.5		7.5	7СЗЗБП+ДЗ+ОС	70	0.50	1	24	28	210	4	великий та малий соснові лубоїди	15
51	58	1.1		1.1	7СЗ2ВЛЧ1АКБ+ДЗ	75	0.50	2	23	26	200	4	великий та малий соснові лубоїди	10
51	59	6.2		6.2	9СЗ1БП+ДЗ+ОС+АКБ	85	0.60	2	24	32	280	4	великий та малий соснові лубоїди	15
57	17	8.1		8.1	10ВЛЧ+СЗ+ДЗ+БП+ОС	60	0.70	2	22	24	270	3	променистий трутовик, вільхова златка	15
57	19	4.2		4.2	10ВЛЧ+ДЗ+БП	70	0.50	3	20	26	150	3	променистий трутовик, вільхова златка	15
57	21	22.5		22.5	8ВЛЧ(50)2ВЛЧ(65)+БП+ОС	50	0.80	1	21	22	270	3	променистий трутовик, вільхова златка	10
57	22	2.2		2.2	10ВЛЧ+ГЗ	75	0.40	3	21	26	130	3	променистий трутовик, вільхова златка	10
58	16	1.0		1.0	8ВЛЧ2БП+ОС	50	0.80	2	20	20	230	3	променистий трутовик, вільхова златка	10

58	23	2.0		2.0	7ВЛЧЗБП+ДЗ+ОС+ГЗ	55	0.70	1	22	22	240	3	променистий трутовик, вільхова златка	15
58	37	1.2		1.2	ЗВЛЧ2Д32КЛГ2Г31ЯЗ+БП	70	0.60	2	22	26	200	3	променистий трутовик, вільхова златка	10
73	68	6.6		6.6	5БПЗВЛЧ2ОС	45	0.70	2	18	20	150	4	бактеріальна водянка, березова губка, березовий заболонник	10
82	40	1.4		1.4	10СЗ+БП+ВЛЧ	65	0.60	1	22	24	290	2	великий та малий соснові лубоїди	20
82	61	2.1		2.1	7СЗ3БП	65	0.70	1	22	26	260	2	великий та малий соснові лубоїди	15
87	41	1.1		1.1	9С31ДЗ+БП+ВЛЧ+ОС	75	0.60	1	25	32	310	4	великий та малий соснові лубоїди	20
87	43	1.5		1.5	7С32Д31БП+ОС	70	0.60	1	24	28	260	4	великий та малий соснові лубоїди	15
88	12	6.7		6.7	9С31ОС+ДЗ+БП+ВЛЧ	65	0.70	1	23	28	340	4	великий та малий соснові лубоїди	20
88	14	2.7		2.7	5С32Д32ОС1БП+ВЛЧ	65	0.70	1	23	28	300	4	великий та малий соснові лубоїди	20
88	19	5.5		5.5	10СЗ+ДЗ+БП	65	0.60	1	23	28	320	4	великий та малий соснові лубоїди	15
89	17	4.3		4.3	6БП2С32ОС+ДЗ	58	0.70	1	21	22	230	4	бактеріальна водянка, березова губка, березовий заболонник	10
90	46	2.0		2.0	7СЗ3БП+ДЗ+ЯЛЕ	70	0.70	1	23	28	290	4	великий та малий соснові лубоїди	15
94	32	3.0		3.0	7БПЗОС+СЗ	50	0.70	1	22	22	230	4	бактеріальна водянка, березова губка, березовий заболонник	15
102	9	1.3		1.3	10БП+ОС	45	0.70	2	17	18	150	4	бактеріальна водянка, березова губка, березовий заболонник	10
Всього:		141.0		141.0										
Пулинське лісництво														
8	55	0.5		0.5	4Г32ВЛЧ2ОС1БП1ДЗ+ЯЗ	60	0.70	2	20	20	240	4	несправжній трутовик, східчастий рак	20
8	57	2.4		2.4	7ВЛЧ2БП1ГЗ+ЯЗ	75	0.50	1	24	28	190	4	променистий трутовик, вільхова златка	10
19	6	3.3		3.3	2Д32ЯЗ2Г31ОС1БП1ВЛЧ1КЛГ	85	0.60	1	26	32	240	3	несправжній дубовий трутовик, златка вузькотіла, дубовий заболонник	15
25	14	8.0		8.0	5ВЛЧ2БП2ОС1ДЗ+ЯЗ+КЛГ+ГЗ	75	0.50	2	23	28	200	4	променистий трутовик, вільхова златка	10
25	16	3.5		3.5	9ВЛЧ1БП+ЯЗ	70	0.60	2	22	28	220	4	променистий трутовик, вільхова златка	15
27	36	5.5		5.5	6ВЛЧ2БП1Д31ОС+ЯЗ	65	0.40	1	24	28	150	4	променистий трутовик, вільхова златка	10
28	5	15.0		15.0	9ВЛЧ1ОС+БП+ЯЗ+ДЗ+ВРБ+ГЗ	65	0.50	1	24	32	220	3	променистий трутовик, вільхова златка	15
28	12	1.0		1.0	4ОС3ВЛЧ2БП1ДЗ+ЛПД	75	0.40	2	25	36	170	3	справжній трутовик	10
28	27	3.4		3.4	9ВЛЧ1ГЗ+БП+ОС+ЯЗ	75	0.50	2	25	32	210	3	променистий трутовик, вільхова златка	15
39	1	3.3		3.3	3Г32ОС2ЯЗ1ВЛЧ1КЛГ1ЛПД+БП+ДЗ	70	0.60	2	21	20	240	3	несправжній трутовик, східчастий рак	20
39	2	10.6	(1)	8.1	3ЯЗ2Г32ОС1ВЛЧ1ЛПД1КЛГ+ДЗ+БП	70	0.40	1А	27	32	180	3	халаровий некроз, ясеневі лубоїди	10
39	3	1.6		1.6	3ЛПД2Г32ВЛЧ1БП(55)1КЛГ1ЯЗ+БП	55	0.60	1	22	28	190	3	справжній та несправжній трутовики	15

Всього:	73.3			55.60											
Хорошівське лісництво															
17	34	1.3		1.3	10СЗ	84	0.50	2	23	34	230	4	великий та малий соснові лубоїди	15	
33	9	1.7		1.7	10ВЛЧ	61	0.60	2	20	28	180	3	променистий трутовик, вільхова златка	10	
34	19	5.7		5.7	6БП2ОС2ВЛЧ	51	0.60	2	19	28	150	3	бактеріальна водянка, березова губка, березовий заболонник	10	
34	44	5		5.0	4ВЛЧ3СЗ3БП	41	0.70	3	14	18	130	2	променистий трутовик, вільхова златка	10	
36	24	4.6		4.6	7БП1ВЛЧ2СЗ	41	0.70	1	19	22	200	3	бактеріальна водянка, березова губка, березовий заболонник	30	
36	83	4		4.0	7БП2СЗ1ВЛЧ	41	0.60	1	20	24	160	3	бактеріальна водянка, березова губка, березовий заболонник	25	
46	7	3.3		3.3	7ВЛЧ3БП	51	0.60	2	18	22	140	3	променистий трутовик, вільхова златка	10	
46	10	12.5		12.5	3ВЛЧ3БП2АКБ1ОС1ЯЗ	40	0.60	2	18	24	140	3	променистий трутовик, вільхова златка	10	
76	33	14.1		14.1	5БП3ОС2ГЗ	61	0.40	2	21	28	110	4	бактеріальна водянка, березова губка, березовий заболонник	10	
77	10	6	(1)	4.4	6БП4ВЛЧ	66	0.60	2	21	28	170	3	бактеріальна водянка, березова губка, березовий заболонник	10	
80	2	2.7		2.7	6ВЛЧ2ОС2ГЗ+БП	56	0.60	3	18	22	155	3	променистий трутовик, вільхова златка	10	
80	5	13,1	(1)	10.7	6ВЛЧ2ОС1ГЗ1БП	71	0.60	3	21	28	210	3	променистий трутовик, вільхова златка	10	
106	18	7.4		7.4	9ВЛЧ1БП+СЗ	71	0.60	3	21	28	200	3	променистий трутовик, вільхова златка	10	
Всього:	81.4			77.4											
Черняхівське лісництво															
5	11	8.4	(1)	6.8	7БП3ВЛЧ+СЗ+ОС	45	0.70	2	17	18	140	3	бактеріальна водянка, березова губка, березовий заболонник	15	
11	6	1.9		1.9	10СЗ	65	0.50	1А	26	28	290	3	великий та малий соснові лубоїди	15	
25	7	1.9		1.9	8ВЛЧ1БП1ОС	30	0.70	1	15	16	140	3	променистий трутовик, вільхова златка	25	
33	32	10.0		10.0	10СЗ+ЯЛЕ+ВЛЧ+ОС+ГЗ	67	0.60	1	22	26	290	2	великий та малий соснові лубоїди	15	
34	42	1.0		1.0	9ВЛЧ1БП	40	0.70	2	17	18	160	2	променистий трутовик, вільхова златка	20	
34	43	7.3		7.3	9ВЛЧ1БП+ДЗ	40	0.80	2	16	16	170	2	променистий трутовик, вільхова златка	15	
34	52	6.4		6.4	10ВЛЧ+БП	55	0.70	2	19	22	190	2	променистий трутовик, вільхова златка	15	
39	1	4.0		4.0	10ВЛЧ+БП+ВРЛ	50	0.60	2	18	22	150	2	променистий трутовик, вільхова златка	20	
39	6	6.1		6.1	7СЗ3БП+ВЛЧ	85	0.50	2	24	40	200	2	великий та малий соснові лубоїди	20	
39	8	3.0		3.0	6БП4ВЛЧ	60	0.50	1	23	28	150	2	бактеріальна водянка, березова губка, березовий заболонник	25	

40	45	1.1		1.1	7ДЗ3СЗ	65	0.60	1	24	32	270	2	несправжній дубовий трутовик, златка вузькотіла, дубовий заболонник	25
43	2	19.2	(2)	14.6	10СЗ+ДЗ+БП	70	0.60	1	24	28	320	3	великий та малий соснові лубоїди	15
43	7	3.2		3.2	10СЗ+БП+ОС	71	0.60	1	24	28	330	3	великий та малий соснові лубоїди	15
43	30	5.3		5.3	5ДЗ3СЗ2ВЗД+КЛГ+ОС	71	0.60	1	24	28	250	3	несправжній дубовий трутовик, златка вузькотіла, дубовий заболонник	15
45	9	5.5		5.5	9ВЛЧ1БП+ОС	50	0.70	2	19	20	190	2	променистий трутовик, вільхова златка	15
45	13	1.3		1.3	10СЗ+БП+ОС	76	0.60	1	25	32	330	2	великий та малий соснові лубоїди	25
Всього:		85.6		79.40										
Разом:				381.3										

При обстеженні насадження виявлено ослаблення дерев сосни звичайної (*Pinus sylvestris*). У дерев сосни в нижній частині стовбура на обкорованих деревах в районі товстої кори наявні звивисті повздовжні маточні та личинкові ходи великого соснового лубоїда (*Tomicus piniperda*). Також на повалених деревах в верхній частині стовбура в районі тонкої кори виявлено поперечні дугоподібні ходи малого соснового лубоїда (*Tomicus minor*). Під проекціями крон на підстилці знайдено від 10 до 20 шт/м² свіжих пошкоджених пагонів, що свідчить про значну чисельність популяції даних шкідників. Всихання та відмирання дерев зумовлене первинним заселенням великим та малим сосновими лубоїдами (*Tomicus piniperda*, *Tomicus minor*).

Ясен звичайний (*Fraxinus excelsior* L.), який представлений в даних насадженнях має суттєві ослаблення, що пов'язані з розвитком специфічних уражень хворобами та пошкодженнями вторинними шкідниками. Однією з таких візуальних ознак розвитку патологій є всихання гілок, що охоплює крону дерева від слабого ступеня на початковій стадії до повного її відмирання. Причиною цього є ураження халаровим некрозом (*Hymenoscyphus pseudoalbidus*), при якому відбувається закупорка судин. Збудник хвороби динамічно уражає різні частини дерев ясена (бруньки, листя, черешки, деревину, коріння) і спричиняє в'янення, некрози, рак. З цієї ж причини трапляється вивалення дерев через поширення гнилизни в коренях та окоренках.

Крім того вивалення дерев ясена відбувається у зв'язку з ураженням їх плоским трутовиком (*Ganoderma applanatum*), що утворює багаторічні плодові тіла. При цьому спори гриба проникають крізь місця поранення коренів та окоренків, звідки міцелій поширюється в серцевину, а потім вгору по стовбуру і при достатньому розвитку переходить до заболоні. Розвиток патологічних процесів спричиняє світло-жовту ядрову гниль коренів та нижньої частини стовбурів.

Типовим переносником бактерій є малий ясеневий лубоїд (*Hylesinus fraxini*) – досить небезпечний шкідник для цієї деревної породи. Він спричиняє пошкодження у середній та верхній частині крони і утворює поперечний маточний хід у вигляді фігурної дужки.

Нерідко більшість суттєво ослаблених дерев ясена заселяється тяж стовбуровим шкідником – великим ясеневим лубоїдом (*Hylesinus crenatus*) в нижній частині

стовбурів під товстою корою. Маточний хід прогризається поперек стовбура, він має два або три відгалуження, а личинкові ходи густі, довгі і звивисті.

У насадженнях дуба звичайного (*Quercus robur* L.), виявлено ознаки заселення, або відпрацювання такими вторинними шкідниками як златка дубова бронзова (*Chrysobothris affinis* F), зелена вузькотіла (*Agrilus viridis* L), вузькотіла (*Agrilus angustulus*) та дубовий заболонник (*Scolytus intricatus* Ratz), про це свідчать личинкові та маточні ходи, які помітні на поверхні деревини та під корою, завдовжки від 1 до 3 сантиметрів. Також на деревах є велика кількість льотних отворів даних шкідників. Крім того, зустрічалось ураження стовбурів несправжнім дубовим трутовиком (*Fomitiporia robusta*), що підтверджується наявністю плодових тіл дереворуйнівного гриба.

У дерев берези повислої (*Betula pendula* Roth.), яка є в складі насаджень спостерігається всихання окремих гілок і суховерхість, що часто поширюється на всю крону та призводить до всихання дерева, викликане ураженням бактеріальною водяною. Крім того виявлені такі поширені для берези патології як ураження стовбурів березовою губкою (*Fomitopsis betulina*) викликають деструктивну ядрово-заболонну гниль та спражнім трутовиком (*Fomes fomentarius*), що спричиняє розвиток білої мармурової ядрово-заболонної гнилі.

Дерева вільхи чорної (*Alnus glutinosa*), що уражені в окоренковій частині стовбурів променистим трутовиком. При цьому вже виникла і розвивається біла змішана гниль деструктивного типу, яка потім переходить у волокнисту. Деревина цілком втрачає свої технічні якості, і її руйнування під дією гриба проходить дуже інтенсивно, що різко знижує спроможність таких дерев перебувати у вертикальному положенні та здатність до вегетативного відновлення значно знижується.

У всихаючих дерев граба (*Carpinus*) відбувається відшарування кори та помітні ознаки заселення стовбуровими шкідниками а також ураження дерев несправжнім трутовиком та східчастим раком.

В змішаних деревостанах за участі осики (*Populus tremula* L) спостерігається втрата захисних функцій насаджень через ураження дерев осики несправжнім осиковим трутовиком, присутність плодових тіл гриба, на висоті від 0,5 до 3 метрів, є підтвердження цьому. В подальшому відбулося заселення вторинними шкідниками, а саме, заболонник струменястий (*Saperdacarcharsas* L); скрипун осиковий великий (*Scolytus multistriatus* Marsch).

У насадженні липи дрібнолистої (*Tilia cordata*) наявні сухостої та суховершинні дерева, що уражені стовбуровими та окоренковими гнилями.

Також у вищевказаних насадженнях спостерігається помітне накопичення захащеності, у вигляді старого лежачого сухостою, вітровальних дерев та частин зламаних стовбурів.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища,

що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів.

Рекоменації:

З метою поліпшення санітарного стану обстежених насаджень, покращення лісопатологічної ситуації та упередження поширенню комплексу стовбурових шкідників та хвороб лісу насаджень ДП «Пулинський лісгосп АПК» ЖОКАП «Житомироблагроліс», комісія рекомендує провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів - ВСР з інтенсивністю (окомірно) 10-30 м³/га у вищезазначених насадженнях на площі **381.3 гектара**.

ВСР провести у 2025 році згідно пунктів 2, 5, 6, 7, 9, 10, 13, 14, 20, 21, 22, 23, 26 Санітарних правил в лісах України та з урахуванням всіх вимог діючого лісового та екологічного законодавства.

Осередків карантинних, а також хвое- та листогризучих шкідників, та хвороб дерев не виявлено. Рослин і тварин занесених до Червоної книги України при обстеженні не виявлено.

Акт складений у 3-х примірниках.

1- й – ДСЛП «Київлісозахист»

2 - й – ДП «Пулинський лісгосп АПК»

3 - й – ЖОКАП «Житомироблагроліс»

Підписи комісії:

Начальник відділу нагляду,

обліку і прогнозу ДСЛП «Київлісозахист»

 Галина ЗАБОЛОТНЯ

Провідний інженер-лісопатолог

ДСЛП «Київлісозахист»

 Вікторія ШВЕНЬ

Провідний інженер-лісопатолог

ДСЛП «Київлісозахист»

 Олена СУСЬКА

Головний лісничий

ДП «Пулинський лісгосп АПК»

 Роман ЯРОШЕНКО

Інженер ОЗЛ

ДП «Пулинський лісгосп АПК»

 Тарас ПИЛИПЧУК

Лісничий

Черняхівського лісництва

 Максим СОБЕЦЬКИЙ

Лісничий

Житомирського лісництва

 Богдан ОПАНАСЮК

В.о. лісничого

Хорошівського лісництва

 Ярослав СОБЕЦЬКИЙ

Лісничий

Курненського лісництва

 Володимир ДАВИДЮК

Лісничий

Пулинського лісництва

 Максим ДОБЖАНСЬКИЙ